

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА МЕЛІОРАЦІЯ» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>201 «Агрономія»</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Рослинництва, селекції та</u> <u>біоенергетичних культур</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	д. с.-г. н., доц. Гетман Надія Яківна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>nadia.getman52@gmail.com</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сільськогосподарська меліорація» є вибірковою компонентою ОПП. Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: статистика, ґрунтознавство, рослинництво, механізацією с.- г. виробництва.

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Агромеліорація та лісомеліорація».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на забезпечення фундаментальної і практичної професійної підготовки в області теорії і практики збереження навколишнього середовища, охорони ґрунтів та збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, а також засвоєння методів оцінки ефективного застосування меліоративних заходів при рекультивації ґрунтів.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сільськогосподарська меліорація» є формування у майбутніх фахівців належних практичних умінь і навичок застосування заходів меліорації підвищення урожайності та виробництва сільськогосподарських культур за умов зміни клімату.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійного вирішення проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, розроблення заходів та їх впровадження з метою збільшення виробництва та реалізації рослинної продукції, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетенції (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетенції (ФК):

ФК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

ФК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ФК 9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії;

ПРН 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії;

ПРН 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Основні відомості про меліорацію	2	2	5
2	Фактори ґрунтоутворення та водний режим активного шару ґрунту і його регулювання.	2	2	5
3	Зрошувальні меліорації.	2	2	10
4	Конструкція зрошувальної мережі та експлуатація зрошувальних систем.	2	2	10
5	Види та способи поливу сільськогосподарських культур	2	2	10
6	Водний режим зрошуваних ґрунтів.	2	2	10
7	Засолення зрошувальних земель та боротьба з ним.	2	2	10
8	Хімічна меліорація та оптимізація ґрунтових процесів у кислих ґрунтах.	2	2	10
9	Етапи і напрями рекультивації земель.	2	2	5
10	Меліорація перезволожених мінеральних земель та боліт.	2	2	5
11	Осушувальна система та її елементи.	2	2	10
12	Конструкція осушувальної мережі та експлуатація осушувальних систем.	2	2	5
13	Протиерозійні заходи збереження довкілля.	2	2	5
	Разом	26	24	100

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми або за його вибором, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації). Здобувач повинен підготувати доповідь або презентацію на вибрану тему та теоретично обґрунтувати вибране завдання та навести приклади. Самостійна робота є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових знань та умінь, а також є основою його підготовки як фахівця в галузі виробництва сільськогосподарської продукції за умов зміни клімату.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця, планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	38	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	32	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Підготовка до контрольних робіт та тестування	30	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна:

1. Гончаров С.М., Потоцький Г.С., Ковальов В.С. та ін. Сільськогосподарські меліорації : навчальний посібник. К. Вища школа. 1991. 286 с.
2. Гурин В.А., Степаненко М.П., Степаненко М.Г. Технологія зрошування: навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2013. 242 с.
3. Кравченко В.П., Герасименко П. І., Порицький Г.О. Меліорація з основами геодезії: навчальний посібник. К.: Вища школа, 1983. 264 с.
4. Кирилюк М.І та ін. Основи гідромеліорації : навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Технодрук, 2014. 220 с.
5. Мазур В.А., Липовий В.Г., Мордванюк М.О. Методика наукових досліджень в агрономії : навч. посіб. : Вінниця. Твори, 2020. 204 с.
6. Рокочинський А.М. та ін.. Основи гідромеліорацій : навч. посіб. для студентів ВНЗ : європ. кредит.-трансфер. Система. Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2014. 254 с.
7. Савосько В.М. Меліорація та фіторекультивация земель : навч. посібник. Криворіз. держ. пед. ун-т. Кривий Ріг, 2011. 187 с.
8. Ушкаренко В.О. Зрошуване землеробство : підручник. К. : Урожай, 1994. 326 с.
9. Ушкаренко, В. О., Ушкаренко Т. П., Петрова К. В. Шляхи інтенсивного використання зрошуваних земель : підручник. Херсон, 2002. 40 с.
10. Юхновський В.Ю., Шевченко О.В., Дудурець С.М. та ін.. Гідротехнічні меліорації лісових земель. К. : Арістей, 2007. 252 с.

Додаткова:

1. Аверчев О. В. Круп'яні культури в агроеліоративному полі рисової сівозміни: навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2008. 158 с.

2. Лозовіцький П.С. Меліорація ґрунтів та оптимізація ґрунтових процесів : підручник . ВПП. «Рута». Житомир, 2014. 528 с.

3. Мазур В.А., Поліщук І.С., Телекало Н.В., Мордванюк М.О. Рослинництво. Частина II : навч. посіб. Вінниця : ВЦ ТОВ «Друк», 2020. 284 с.

4. Мазур В.А., Поліщук І.С., Телекало Н.В., Мордванюк М.О. Рослинництво. Частина I: навчальний посібник. Вінниця : ВЦ ТОВ «Друк», 2020. 352 с.

7. Нейко І.С., Марценюк О.П. Стан захисних лісових масивів центрального Лісостепу. Збірник наукових праць Вінницького державного аграрного університету. 2008. № 33. С. 64-69.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	3
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	6
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	3
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	6
	Всього за атестацію 2	30
11	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.